

2 De zorgzame gemeenschap

'Samenwonen met mensen, waarbij nabuurschap vanzelfsprekend is, spreekt mij aan.' Aan het woord in deze aflevering van de serie is Rita van Rooijen, lid van de commissie Zorg van CPO Beziel Wonen Houten (BWH).

tekst en beeld Aad de Jonge

Nog voordat in 2025 een locatie in beeld kwam, heeft CPO BWH, als uitwerking van het begrip nabuurschap, een notitie gemaakt over "zorg in de woongemeenschap". 'Want wat verstaan we daar eigenlijk onder?', is de retorische vraag van Rita van Rooijen. 'Waar de een denkt aan "ik zeg mijn burens gedag" kan een ander denken aan het onder de douche te zetten van iemand. Daar zit een wereld tussen. Ons gesprek over zorg ging dan ook over de vraag: waar leg je de grens? Daarover bleken we, hoewel het nog theorie was, redelijk gelijk te denken'.

Wat wel en wat niet

'We gaan niet elkaars billen wassen', vervolgt ze stellig. 'Maar wel: een boodschap doen voor elkaar, iemand naar het ziekenhuis brengen. Even iemand op gang helpen door tijdelijk voor hem of haar te koken of zo. Zorg hebben voor elkaar, in de gaten hebben hoe het met iemand gaat'. Waar precies de grens ligt, zal straks in de praktijk nog moeten blijken, verwacht Rita: 'Zorgen gedurende een afgebakende tijd, bijvoorbeeld omdat iemand moet herstellen na een ziekenhuisopname, is waarschijnlijk nog wel te doen. Lastiger wordt het als structurele zorg nodig is. Dan kan de zorgvraag groter zijn dan de draagkracht van een gemeenschap'. Ook kan de bereidheid en mogelijkheid om zorg te geven per lid anders zijn, waarschuwt ze.

Eigen netwerk

'We kunnen verwachten dat naarmate we ouder worden de zorgvraag toeneemt', vervolgt Rita. 'Ook daarom is het een bewuste keus om in de samenstelling van de groep voor leeftijdsvariatie te zorgen. Dat helpt om de gemeenschap levendig houden'. Ze wijst erop dat het eigen (familie)netwerk van iemand natuurlijk ook belangrijk is. 'Kinderen kunnen

niet verwachten dat de gemeenschap alles wel zal opvangen. Zij zullen bij zorg een rol moeten vervullen zoals dat ook is bij een "gewone" woonsituatie. Daarom is het ook goed als bekend is wie van de familie gewaarschuwd moet worden als dat nodig is. Ook zijn we nog met elkaar in gesprek over innovatieve vormen van opvang.'

Welzijn en zorg

Rita benadrukt dat BWH geen zorgwoningen bouwt. 'We bouwen een woongemeenschap van mensen die naar elkaar omkijken. Daarbij is welzijn belangrijk. We weten uit onderzoek dat welbevinden van invloed kan zijn op de zorgvraag. In onze woongemeenschap zijn we gericht op samen dingen ondernemen, op betrokkenheid naar elkaar. We hebben een commissie sociaal gevormd, die diverse bijeenkomsten voor en met leden organiseert.'

Ja, wellicht heb ik in de toekomst wel eens een beetje hulp van burens nodig, denkt ze. 'Die zal ik in mijn huidige buurt misschien ook wel krijgen. Maar in onze woongroep zijn het allemaal mensen die ervoor kiezen om naar elkaar om te zien. En ik wil er ook voor anderen zijn. Als we samen dragen doen veel mensen weinig.'

Tot slot heeft Rita nog een tip: 'Zorg dat je digitaal vaardig bent en blijft. Want de zorg zal steeds meer digitaliseren.'